

לכבוד :

ח"כ יולי אדלשטיין

ח"כ יואב גלנט

שר הבריאות

שר החינוך

שלום רב,

הנדון : פיילוט לחזרה מלאה של מערכת החינוך בתל אביב-יפו ללימודים בבתי הספר

עם חזרתם הצפויה של תלמידי שכבות ה' ו' וכן יא' יב' ללימודים בבתי הספר, אני פונה אליכם על מנת להציע פיילוט עירוני להחזרתה של כל מערכת החינוך בעיר לתפקוד מלא – לרבות חזרה ללימודים של שכבות ז' י'. זאת, תוך יצירת איזון בין למידה פרונטאלית בקפסולות (עם עדיפות משמעותית ללמידה במרחבים פתוחים ומקורים), לבין המשך הלמידה מרחוק, ותוך צמצום מקצועות הלימוד לארבעה בלבד : מתמטיקה, אנגלית, שפה וחינוך גופני. יישום הפיילוט (לגבי כיתות ז' י') יוכל להתחיל ביום ראשון הבא, ה-29 בנובמבר, ולהימשך כשבועיים. בתום תקופה זו, תתבצע הערכת מצב לגבי ההמשך.

ההצעה לפיילוט התגבשה על סמך ההכרה בכך שהלימודים בבתי הספר אינם מקור מרכזי לתחלואה. למעשה, מנתונים שפרסם משרד הבריאות ב-12 בנובמבר עולה, כי במערכת החינוך ישנם פחות חולים בהשוואה לכלל האוכלוסייה. נתונים אלו נשענים לא רק על חזרתם של ילדי הגנים ושל תלמידי שכבות א' ד' לבתי הספר לפני כשלושה שבועות, אלא גם על חזרתם המלאה לבתי הספר של תלמידי החינוך החרדי מכל הגילאים.

החזרה הפיזית לבתי הספר הכרחית לנוכח הכישלון ביצירת מענה חינוכי הנשען כל כולו על למידה מרחוק. בתום חודשים ארוכים, ניתן כבר לקבוע, כי שיטת הלמידה מרחוק אולי יכולה לתת מענה חלקי אך איננה מצליחה לענות על כלל הצרכים הפדגוגיים, הרגשיים והחברתיים של התלמידות והתלמידים, וכי המצב מחמיר ככל שהיא מתארכת. הניתוק מהסביבה הלימודית והחברתית ומצוותי ההוראה מסב לתלמידים נזקים משמעותיים, הכוללים את הגדלת הפערים שבין תלמידים חזקים, הנהנים מתגבור על ידי מורים פרטיים, לבין תלמידים חלשים, הנותרים מאחור.

נזקי הלמידה מרחוק כפתרון היחיד מתבטאים גם בעלייה בתחושות הניכור והבדידות בקרב התלמידים, בגידול באחוזי הנשירה, בהתדרדרות לעבריינות, ובחשיפה גוברת לאלימות במשפחה. במקביל מעידים רבים מהתלמידים על רצונם לשוב להוראה פרונטאלית בהקדם, ועל כך תעיד, בין היתר, ההפגנה רבת המשתתפים שהובילו באחרונה תלמידי תיכונים בקריאה לחזור לבתי הספר.

מערכת החינוך בישראל אף מפגרת אחרי מרבית מדינות ה-OECD, ובהן – גרמניה, פינלנד, דרום קוריאה, שוודיה, ואיטליה - אשר החזירו את כלל התלמידים לבתי הספר במתכונת שונות. אמנם,

במרבית המדינות הללו המספר הממוצע של תלמידים בכיתה קטן ביחס לישראל, אלא שהלמידה בקפסולות, תעמיד את ישראל ביחס דומה בהשוואה אליהן (להרחבה ראו את הסקירה המשווה שנעשתה על ידי מרכז המחקר והמידע של הכנסת מיום 02.08.20).

משכך, הצעתי היא להחזיר את כלל תלמידי העיר ללימודים בבתי הספר, תוך המשך הלמידה מרחוק בהיקף מצומצם יותר, ובהתאם למתכונת הבאה:

1. תלמידי כיתות א'-ו' ילמדו בהתאם למתווה שאושר על ידי הממשלה.
2. תלמידי כיתות ז'-י' ילמדו יומיים בשבוע בהוראה פרונטאלית בבתי הספר ובמרחבים חוץ כיתתיים – עם עדיפות ללמידה בשטחים הפתוחים – בקפסולות של עד 20 תלמידים, וילמדו מרחוק למשך שלושה ימים בשבוע.

ימי ההוראה הפרונטאלית יחולקו בין למידה בקפסולות בכיתות לבין למידה בקפסולות במרחבים מקורים או אוהלים שיוקמו בשטחי חצרות בתי הספר, בפארקים, בגינות ובמגרשי הספורט הנמצאים בקרבת בתי הספר. המרחבים המקורים יהיו פתוחים בצדיהם, ויכילו כ-20 שולחנות וכיסאות. כאמור, תנתן עדיפות משמעותית ללמידה בחוץ.

3. תלמידי כיתות יא'-יב' ילמדו בהתאם למתווה שאושר על ידי הממשלה.
4. הלימודים בבתי הספר יתנהלו תוך הקפדה יתרה על כל כללי הזהירות, לרבות חובת עטיית מסיכות, שמירה על ריחוק בין התלמידים, וכו'.
5. התלמידים וצוותי ההוראה בעיר יעברו בדיקות לגילוי קורונה, אחת לשבוע לצרכי ניטור ובקרה.

במידה ובתוך כשבועיים מיום החזרה ללימודים תתגלה עלייה בתחלואה, ישובו תלמידי שכבות ז'-י' ללמידה מרחוק בהיקף מלא. בדרך זו, נוכל לבצע הערכת סיכונים זהירה, ולהחזיר את המצב לקדמותו במהירות במקרה הצורך.

ניסיון השנה האחרונה מלמד כי לצד השמירה על בריאות הציבור, יש לדאוג לשלומם ולרווחתם של תלמידות ותלמידי ישראל. אני סבור כי הפיילוט המוצע מהווה פתרון הולם וזהיר, המאזן בין הצרכים השונים, וכי יישומו בהצלחה בעיר תל אביב-יפו, יאפשר את הרחבתו לערים נוספות.

בכבוד רב,

רון חולדאי

העתק:

ח"כ בנימין נתניהו - ראש הממשלה

מר עמית אדרי - מנכ"ל משרד החינוך

פרופ' חזי לוי - מנכ"ל משרד הבריאות

פרופ' נחמן אש - ממונה המאבק בנגיף הקורונה בישראל

ד"ר שרון אלרעי פרייס - ראש שירותי בריאות הציבור במשרד הבריאות

מר מנחם לייבה – מנכ"ל עיריית תל אביב-יפו

הגב' שירלי רימון ברכה – ראש מינהל חינוך, עיריית תל אביב-יפו